

3. august 2010

Besvarelse af forsvarsudvalgsspørgsmål nr. 260 stillet af folketingsmedlem Frank Aaen, EL.

Spørgsmål nr. 260:

Mener ministeren, at omfanget af posttraumatisk stress blandt danske soldater er så ubetydeligt, at antallet ikke behøver at blive registreret?

Svar:

Til brug for Forsvarsministeriets besvarelse er Forsvarskommandoen anmodet om en udtalelse. Forsvarskommandoen har i den anledning oplyst følgende:

"Hidtil har de registreringer, der er foretaget i forsvaret på det psykologiske område, primært været styret af de behov, der udspringer af den kliniske praksis, som forsvarets krisepsykologer varetager.

Posttraumatisk stress er en psykiatrisk diagnose blandt flere og ikke i sig selv hverken inkluderende eller ekskluderende i forhold til at få et tilbud om psykologisk bistand ved forsvarets krisepsykologer. Det er derfor heller ikke i sig selv relevant at registrere på dette i forhold til den kliniske praksis. Det er ud fra personens symptomer og fremtræden, at et behandlingsforløb bliver planlagt og udført. En person, der ikke lever op til kriterierne for diagnosen posttraumatisk stress, kan principielt have lige så stort et behov og lige så meget udbytte af et behandlingsforløb som en person, der har diagnosen posttraumatisk stress. En meget stor del af de personer, som forsvaret tilbyder behandling, har ikke et symptombillede, der kvalificerer dem til en alvorlig psykiatrisk diagnose som f.eks. posttraumatisk stress.

Det er almindelig praksis ved forsvarets krisepsykologer, at mistanke om problematikker, der fordrer en psykiatrisk udredning/-behandling, fører til, at personen vil blive henvist til en sådan – typisk ved Militærpsykiatrisk afdeling ved Psykiatrisk Center Hovedstaden (Rigshospitalet), hvor en evt. stillet diagnose vil blive registreret i Patientregisteret. Egentlig psykiatrisk behandling udføres altså af en psykiater i det civile sundhedsvæsen og ikke af forsvarets psykologer.

Det er ligeledes almindelig praksis, at ved mistanke om problematikker, der vil kunne give grundlag for vurdering i Arbejdsskadestyrelsen (herunder posttraumatisk stress), sikrer man sig, at sagen er anmeldt, og henviser til den Militærpsykiatriske afdeling (jf. ovenstående). Hvis sagen ikke er anmeldt, henvises også til afdelingen med henblik på at få startet denne proces op.

Det skal desuden bemærkes, at det er umuligt at få et absolut tal på, hvor mange soldater, der får posttraumatisk stress. Det skyldes helt overordnet, at for at få stillet en diagnose kræver det, at soldaten er indstillet på at lade sig undersøge hos enten psykolog eller psykiater. Det er hverken muligt eller lovligt at tvinge soldater til at lade sig undersøge af hverken psykolog eller psykiater. Det forhold, at posttraumatisk stress også kan opstå i årene efter en udsendelse, vanskeliggør desuden en dækkende registrering.

Den nuværende registrering kan af de oven for anførte grunde således ikke forventes at være udtømmende.

På grund af et stigende behov for at kunne udarbejde relevant statistisk materiale på baggrund af den kliniske praksis har Forsvarsakademiet, hvor krisepsykologerne er placeret, igangsat en udviklings- og implementeringsproces af et Elektronisk Patient Journalsystem. Udviklingen af systemet er i den sidste fase og forventes implementeret i efteråret 2010. I dette system vil bl.a. diagnosen posttraumatisk stress blive registreret, hvis den er stillet af en læge.

Afslutningsvis skal det nævnes, at krisepsykologerne har gennemført en undersøgelse af de soldater, der var udsendt til Afghanistan og Kosovo i perioden fra februar til august 2009 før, under og efter udsendelsen. Det er den første danske undersøgelse af denne karakter, der vil kunne give et billede af, hvordan to hele hold i en udsendelsesperiode har det psykisk efter en udsendelse. Undersøgelsen, der forventes færdiggjort i efteråret 2010, vil kunne indikere omfanget af soldater med symptomer på posttraumatisk stress samt andre psykiske efterreaktioner umiddelbart efter udsendelse."

Jeg kan henholde mig til det af Forsvarskommandoen oplyste og tilføje, at det faktiske antal af soldater med posttraumatisk stress ikke er bestemmende for, om det er relevant eller muligt at registrere på diagnosen eller ej. Andre forhold gør sig gældende, som det fremgår af Forsvarskommandoens oplysninger.